

Stopnja brezposelnosti

V letu 2010 sta se stopnji anketne in registrirane brezposelnosti v Sloveniji zaradi zaostrenih gospodarskih razmer še naprej povečevali, mednarodno primerljiva anketna stopnja pa ostaja nižja od povprečja EU. Stopnja anketne brezposelnosti se je od tretjega četrtrletja 2008, ko je dosegla najnižjo raven, odkar jo merimo (4,1 %), do četrtega četrtrletja 2010 povečala že na 7,8 %, povprečna letna stopnja anketne brezposelnosti leta 2010 pa je bila 7,2-odstotna³²¹, kar je 1,4 o. t. več kot v letu 2009. Kljub rasti v letu 2010 je bila stopnja anketne brezposelnosti po razpoložljivih podatkih³²² še naprej nižja kot v povprečju v EU in evrskega območja. Tudi stopnja registrirane brezposelnosti se je od septembra 2008 zviševala. Takrat je dosegla do sedaj najnižjo raven po letu 1990, to je 6,3 %, ob koncu leta 2009 je bila že 10,3-odstotna, ob koncu leta 2010 pa 11,8-odstotna. V povprečju je bila v letu 2010 10,7-odstotna.

V kriznih razmerah v letih 2009 in 2010 sta se najbolj povečali stopnji brezposelnosti mladih in oseb z nižjo izobrazbo, stopnja brezposelnosti žensk pa ostaja nižja od stopnje brezposelnosti moških. Stopnja anketne brezposelnosti mladih, ki je najnižjo raven, odkar jo merimo, dosegla v drugem četrtrletju 2007 (9,3 %), ima tendenco ponovnega zviševanja. V letu 2008 je bila v povprečju 10,4-odstotna, v letu 2009 13,6-odstotna, v drugem četrtrletju pa 15,8-odstotna (kar pa je še vedno precej manj kot v povprečju v EU – 20,6 %). Hitreje od povprečja se zvišuje tudi stopnja anketne brezposelnosti oseb z nižjo in srednjo izobrazbo: prva se je do leta 2008 znižala v povprečju na 6,2 %, v drugem četrtrletju 2010 pa je bila ponovno 11,7-odstotna; druga pa se je s 4,4 % v povprečju leta 2008 v letu 2009 povečala na 6,3 %, v drugem četrtrletju 2010 pa je bila 7,3-odstotna. V letu 2010 se je ponovno povečala (na 4,1 %) tudi stopnja anketne brezposelnosti oseb s terciarno izobrazbo, ki ima počasno, a stalno tendenco naraščanja. Stopnja anketne brezposelnosti žensk, ki je v obdobju 2001–2006 nihala na ravni okoli 7 %, se je do tretjega četrtrletja 2008 znižala na 4,4 %, od takrat dalje pa se spet povečuje, vendar počasneje od stopnje brezposelnosti moških. Leta 2010 je bila v povprečju 7,2-odstotna, stopnja anketne brezposelnosti moških pa 7,3-odstotna.

Število registriranih brezposelnih oseb je decembra 2010 doseglo najvišjo raven po marcu 2000 (110.021), medletno povišanje povprečnega števila brezposelnih pa je bilo v 2010 manjše kot v 2009. Konec decembra 2010 je bilo registriranih 110.021 brezposelnih oseb, kar je 13.349 (13,8 %) oseb več kot decembra 2009. V letu 2010 so bile v povprečju brezposelne 100.504 osebe, kar je 14.151 oseb (16,4 %) več kot leta 2009, (povišanje brezposelnih oseb v 2009 je bilo 36,6-odstotno). V letu 2010 je izgubilo delo 83.466 oseb (7,8 % manj kot v letu 2009), med katerimi še naprej prevladujejo osebe, ki so izgubile delo za določen čas (48,9 % vseh, ki so izgubili delo). Manj je bilo novo prijavljenih brezposelnih oseb, ki so izgubile delo zaradi stečajev, iztekov delovnega razmerja za določen čas in poslovnih razlogov, precej več pa je bilo oseb, ki so izgubile delo zaradi prenehanja poslovanja zasebnika. Po drugi strani so v letu 2010 delo dobile 57.004 brezposelne osebe (17,4 % več kot v letu 2009), med katerimi jih je 16,6 % dobilo delo v okviru programov aktivne politike zaposlovanja (programi zaposlovanja, samozaposlovanja in javnih del). Zaradi nezadostnega števila novih zaposlitev se je v letu 2010 povišalo število dolgotrajno brezposelnih (za 35,8 %). Povišalo se je tudi število vseh registriranih iskalcev prve zaposlitve (za 17,9 %), medtem ko se je število novo prijavljenih iskalcev prve zaposlitve zmanjšalo (za 1,2 %). Leta 2010 se je nadalje (za 22,8 %) povečalo tudi število anketno brezposelnih oseb, to je na 76 tisoč oseb³²³.

³²¹ Po izračunih UMAR na osnovi četrtrletnih podatkov SURS.

³²² Za tretje četrtrletje 2010.

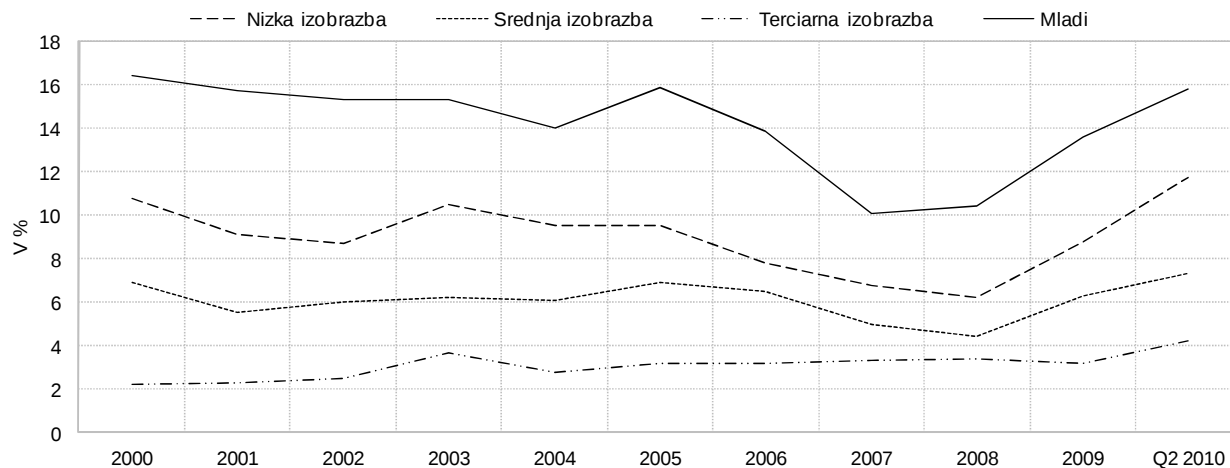
³²³ Po izračunih UMAR na osnovi četrtrletnih podatkov SURS.

Tabela: Stopnje anketne brezposelnosti v Sloveniji in državah EU v obdobju 1995–2010, v%

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EU	np	8,7	8,9	8,2	7,2	7,0	8,9	np
Avstrija	3,9	3,6	5,2	4,8	4,4	3,8	4,8	4,4
Belgija	9,7	6,9	8,5	8,3	7,5	7,0	7,9	8,4
Bolgarija	np	16,4	10,1	9,0	6,9	5,6	6,8	9,9
Ciper	np	4,9	5,3	4,6	4,0	3,6	5,3	6,8
Češka	np	8,7	7,9	7,2	5,3	4,4	6,7	np
Danska	6,7	4,3	4,8	3,9	3,8	3,3	6,0	7,4
Estonija	np	13,6	7,9	5,9	4,7	5,5	13,8	16,9
Finska	15,4	9,8	8,4	7,7	6,9	6,4	8,2	8,4
Francija	11	9,0	9,3	9,2	8,4	7,8	9,5	9,7
Grčija	np	11,2	9,9	8,9	8,3	7,7	9,5	np
Irska	12,3	4,2	4,4	4,5	4,6	6,3	11,9	13,5
Italija	11,2	10,1	7,7	6,8	6,1	6,7	7,8	np
Latvija	np	13,7	8,9	6,8	6,0	7,5	17,1	np
Litva	np	16,4	8,3	5,6	4,3	5,8	13,7	np
Luksemburg	2,9	2,2	4,6	4,6	4,2	4,9	5,1	4,7
Madžarska	np	6,4	7,2	7,5	7,4	7,8	10,0	11,2
Malta	np	6,7	7,2	7,1	6,4	5,9	7,0	6,7
Nemčija	8	7,5	10,7	9,8	8,4	7,3	7,5	6,8
Nizozemska	6,6	3,1	5,3	4,4	3,6	3,1	3,7	4,5
Poljska	np	16,1	17,8	13,9	9,6	7,1	8,2	9,6
Portugalska	7,2	4,0	7,7	7,8	8,1	7,7	9,6	11,0
Romunija	np	7,3	7,2	7,3	6,4	5,8	6,9	np
Slovaška	np	18,8	16,3	13,4	11,1	9,5	12,0	14,5
Slovenija	np	6,7	6,5	6,0	4,9	4,4	5,9	7,2
Španija	18,4	11,1	9,2	8,5	8,3	11,3	18,0	20,1
Švedska	8,8	5,6	7,6	7,0	6,1	6,2	8,3	8,4
Združeno kraljestvo	8,5	5,4	4,8	5,4	5,3	5,6	7,6	7,8

Vir: Eurostat Portal Page – Population and Social Conditions – Labour Market, 2010; Opomba: np – ni podatka.

Slika: Nekatere specifične stopnje anketne brezposelnosti, Slovenija, 2000–2010

Vir: Eurostat Portal Page – Population and Social Conditions – Labour Market, 2010.